

Van Dale Pocketwoordenboek **Nederlands-Marokkaans**

Eerste editie

Door drs. Ankie van Pel

van Dale

Utrecht - Antwerpen

Voorwoord

Een beknopte woordenlijst uit een lesboek schiet al gauw tekort als je je wilt verdiepen in het Marokkaans-Arabisch. Dit geldt niet alleen voor cursisten, maar ook voor eenieder die naar Marokko wil reizen en iets van de taal wil af weten.

Ik ben arabist en onderwijs al vele jaren Marokkaans-Arabisch. De vraag van cursisten: “Waar kan ik een woordenboek Nederlands-Marokkaans vinden?” kwam veelvuldig voorbij. In het verleden zijn er in het Nederlands wel uitgaves geweest, maar die zijn helaas niet meer verkrijgbaar. In het Frans, Duits, Engels en Arabisch bestaan er woordenboeken, die zijn echter merendeels gebaseerd op het voor een leek lastige wortelsysteem van het Arabisch.

Vaak kreeg ik het verzoek: “Kun jij niet eens een lijst samenstellen of een woordenboek maken?”. Nu is dat geen makkelijk karwei gezien de onderlinge verschillen in uitspraak en woordgebruik tussen de verschillende streken binnen Marokko zelf. Zo verschilt het dialect in Noord- en Oost-Marokko aan de grens met Algerije van het dialect dat in het zuiden of westen gesproken wordt. Met Marokkaans-Arabisch wordt een verzamelnaam aangeduid. Toch ben ik hiermee aan de slag gegaan.

Op basis van mijn eigen kennis van het Marokkaans-Arabisch, mijn woon- en werkervaring in Marokko, navraag bij talrijke Marokkaanssprekenden én mijn leservaring heeft de verzameling woorden nu tot een tweedelig pocketwoordenboek geleid. De woorden zijn gebaseerd op het dialect van voornamelijk de grote steden zoals Rabat, Casablanca, Fes, zeg maar een soort “Algemeen Beschaafd Marokkaans”.

De twee delen bevatten naast veel voorkomende woorden ook talrijke voorbeelden en uitdrukkingen. In ieder deel is daarnaast informatie te vinden over:

- de taalsituatie in de Arabische Wereld
- de taalsituatie in Marokko
- het Arabische alfabet en het gebruikte transcriptiesysteem
- het klankenstelsel van het Marokkaans-Arabisch
- een beknopt overzicht van de Marokkaanse grammatica
- werkwoordenschema's

Drs. Ankie van Pel
Voorjaar 2020

a

a alif [de eerste letter van het Arabische alfabet]

aaïen [iets of iemand] henebby/henneb II, mellesy/melles ɣla II, messedy/messed

II, tmelles/ye-tmelles t-II

aal [paling] nun (coll), sennur

aalmoes şađaqa (mv: şađaqat), zaka/zka

aambeeld mzebra, zebra (mv: zebrat, zbari)

aambeien bwaser: *hij heeft aambeien* fi-h le-bwaser

¹**aan** (bn) [niet uit] şaɣel (mv: şaɣlin)

²**aan** (vz) l-, li-, le-: *ik gaf het boek aan hem* ɣtıt

l-u le-ktab; *hij woont aan zee* huwa saken

f-le-bher; *het huis aan de rechterkant* d-đar ɣel

ž-žiha l-imniya

aanbetaling ɣerbu (mv: ɣraben)

aanbevelen [iemand] weşşayy/weşşı ɣla II

(1e pers ev vt = weşşıt): *ik heb haar bij jou*

aanbevelen weşşıt ɣli-ha l-ek

aanbeveling wşaya (mv: wşayat)

aanbevelingsbrief risalat t-tewşiya

aanbieden qeddesy/qeddes II, ɣbed/ye-ɣbed

aanbidder ɣebd (mv: ɣbid)

aanbidding ɣibada (mv: ɣibatat)

aanbieden (aan) qeddem/y-qeddem li II,

ɣred/ye-ɣred ɣla: *hij bood haar een belangrijke*

functie aan ɣred ɣli-ha mertaba muhimma

aanbieding ɣerđ xaşş (mv: ɣurud xaşşa)

aanblik neđra (mv: neđrat), şufa (mv: şufat)

aanbod ɣerđ (mv: ɣurud)

aanbranden htareq/ye-htareq VIII,

şewwet/y-şewwet II

aanbreken bda/ye-bda, fzer/ye-fzer [van

de ochtend of de dag], tleɣ/ye-tleɣ: *de dag is*

aangebroken tleɣ n-nhar

aandacht intibah, ihtimam: *dank u voor uw*

aandacht şukran ɣla intibah-kum; *aandacht*

geven aan ɣta/ye-ɣti l-'ahemmya li; *aandacht*

hebben voor htemm/ye-htemm bi VIII

aandachtig b-intibah, waɣi (m), waɣiya

(v), waɣiyin/waɣyin (mv)

aandeel [beurs] seh (mv: shuma, sham)

aandeelhouder msahem (mv: msahmin),

shaymi (mv: shaymiya)

aandenken dakira (mv: dakirat)

aandoen 1 şɣel/ye-şɣel [apparaat] 2 lbes/ye-lbes [kleding]

aandoening [kwaal] mařaq/merđ (mv:

amrad)

aandoenlijk mu'ettir (mv: mu'ettrin),

mutir l-ɣawařif

aandrijven [door een motor] herrek/ y-herrek be-l-muřur II

aandringen lehhy/lehhy ɣla

aanduiden dell/y-dell

aanduiding dalil

aangaan hemm/y-hemm: *het gaat mij niet*

aan ma-yhemm-ni-š; *dit gaat je niet aan!* hada maši ōuđl-ek!

aangaande be-n-nesba li

aangeboren xelqi (mv: xelqiyin)/xelqyin

¹**aangenaam** (bn) hani (mv: haniyin)/ hanyin

²**aangenaam** (bw) [bij kennismaken] metşerřfin

aangesloten [verbonden] mlaqi (mv:

mlaqiyin)/mlaqyin

aangeven [aangifte doen: belasting, dou-

ane] biyyen/y-biyyen II, deklaray/ye-deklari

[Fr: *déclarer*]: *moet ik dit aangeven bij de dou-*

ane? waš lazem nbiyyen had š-ši

fe-d-diwana?; *heb je iets aan te geven bij de*

douane? ɣend-ek ši haža tedeklari

fe-d-diwana?

aangezien hin, melli [samentrekking van *men-III*], mnin

aangifte 1 [bij politie] šekwa (mv: šekwat, škawi): *aangifte doen* darly-dir š-šekwa, ɣmel/

ye-ɣmel š-šekwa 2 [belasting, douane, geboorte] bayan (mv: bayanat)

aangrenzend mżawer (mv: mżawřin)

aanhalen 1 [citeren] dkerř/ye-dkerř 2 [vas-

ter trekken] zeyyer/y-zeyyer II

aanhalingstekens ɣalamat t-tanşiş [MSA]

aanhangwagen řmuk (mv: řmukat) [Fr:

remorque]

aanhankelijk hanun, wuddi

aanhankelijkheid mħabba

aanhebben lbes/ye-lbes

aanhechten ɣelleq/ye-ɣelleq II

aanhoren stameɣ/ye-stameɣ VIII

aanhouden qbed/ye-qbed, weqqef/

y-weqqef II: *de agent hield mij gisteren aan*

qbed-ni l-bulisi l-bareh, weqqef-ni l-bulisi

l-bareh

aanhoudend mustamirr

aanhouding ilqa l-qebđ, tewqif

aankijken şaf/y-şuf fi: *zij kijkt hem aan* ka

tşuf fi-h

aanklacht deɣwa (mv: deɣawi): *een aan-*

klacht indienen tegen qeddem/y-qeddem

d-deɣwa be II; *een schriftelijke aanklacht in-*

diemen tegen qeyyed/y-qeyyed d-deɣwa be/

ɣla II

aanklagen ttahem/ye-ttahem t-III

aanklager [in een strafzaak] wakil d-dula,

wakil l-malik

¹**aankleden** (ww) [iemand] lebbes/y-lebbes II

²**aankleden, zich** (ww) lbes/ye-lbes

aanknop buřuna dyal şɣil

aankomen 1 [arriveren] wšel/ye-wšel
2 [gewicht] zad/ly-zid fe-l-wezn (1e pers ev vt = *ziddt*) **3** [naderen] xlet/ye-xlet
aankomst wşul, wuşul
aankomsthal şalet l-wuşul
aankomsttijd saçat l-wuşul
aankondigen xebber/ly-xebber be **II**,
 ɛlem/ye-ɛlem be, ɛlen/ye-ɛlen ɛla: *hij kondig-
 de zijn verlovning aan* xebber be-l-xetba dyaal-u,
 ɛlen ɛel l-xetba dyaal-u
aankondiging iɛlan (mv: iɛlanat), xbar
 (mv: xbarat, axbar)
aankoop şra (m)
aankruisen wdɛɣ/ye-wdɛɣ ɛlama
aanleggen 1 [aanmeren] rbet/ye-rbet
 baxira ɛel š-sett **2** [bezigt tot stand te bren-
 gen] bna/ye-bni
aanleiding sabab (mv: sbab, asbab)
aanlengen [met water] xeffef/ly-xeffef
 be-l-ma **II**
aanmelden qeddem/ly-qeddem ɬalab **II**,
 qeddem/ly-qeddem raş- **II** (+ perssuf): *waar
 moet ik mij aanmelden?* fayn xeşş-ni nqeddem
 raş-i?; *zich voor een examen aanmelden* sežžel/
 y-sežžel fe-l-imtiħan **II**
aanmelding teşzil
aanmerkelijk ɛdim (mv: ɛdam): *een aan-
 merkelijk bedrag* mebleğ muħimm, mebleğ
 ɛdim
aanmerken 1 [beschouwen] ɛtaber/
 ye-ɛtaber **VIII 2** [kritiek hebben] ntaqed/
 ye-ntaqed **VIII**, ɛeyyeb/ly-ɛeyyeb **II**
aanmoedigen sežžɛɣ/ly-sežžɛɣ **II**
aanmoediging teşziɛa (mv: teşziɛat)
aannemer munɛş ɛaqari
aanpak ɬariqa, uslub
aanpakken: *pak aan!* hak! (m), haki! (v),
 haku! (mv)
aanpassen 1 qeyyes/ly-qeyyes **II** [kleding]
2 *zich aanpassen (aan)* ɬewwer/ly-ɬewwer
 mɛa **I-II**, wellef/ly-wellef **II**
aanplakbiljet lafiş (mv: lafişat) [Fr: *l'affi-
 che*]
aanprijzen mdeħ/ye-mdeħ, šker/ye-šker:
*prijs je vriend bij de mensen aan en (maar) berisp
 hem onder vier ogen* [gezegde, lett: berisp
 hem hoofd met hoofd] mdeħ şaħb-ek mɛa
 n-nas u lum-u raş f-raş
aanraden nseh/ye-nseh, weşş/ly-weşş **II**
aanraken qas/ly-qis (1e pers ev vt = *qest*):
raak mij niet aan! ma tqis-ni-š!
aanraking qişa (mv: qişat)
aanranden bdeɣ/ly-bdeɣ fe, iɛtada/
 ye-ɛtadi fe **VIII**, tkerfeş/ye-tkerfeş ɛla
aanranding iɛtida (mv: iɛtida'at)
aanrecht saħħ tabit şaleħ li-l-xedmat
 fe-l-kuzina
aanrichten tsebbeb/ye-tsebbeb fe **I-II**
aanrijding iştidam (mv: iştidamat)
aanrommelen xerbecq/ly-xerbecq
aanschaffen şra/ye-şri (1e pers ev vt = *şrit*),

ħewwez/ly-ħewwez **II**
aanschouwen şahed/ly-şahed **III**, tferrež/
 ye-tferrež **I-II**
aanslag hežma (mv: hežmat), hužum (mv:
 hužumat), ɛamaliyat iğtiyal
aansluiten 1 [verbinden, monteren] laqa/
 y-laqi **III**, rekkeb/ly-rekkeb li **II 2** [zich voe-
 gen bij] Itaħeq/ly-Itaħeq be **VIII**
aansluiting 1 [van bus, trein, enz.] tebdil
2 [verbindingspunt] terkib
aansporen ngež/ye-ngež, šežžɛɣ/ly-sežžɛɣ
II
aansprakelijk meş'ul (mv: meş'ulin)
aansprakelijkheid meş'uliya: *de wettelijke
 aansprakelijkheid* l-meş'uliya l-qanuniya
aanspreken 1 [aanstaan, bevallen] ɛžeb/
 ye-ɛžeb **2** [het woord richten tot] kellem/
 y-kellem **II**
aanstaand [komend] žay (m), žayya (v),
 žayyin (mv), maži (mv: mažiyin)/mažyin,
 muqbil (mv: muqbilin)
aanstekelijk muɛdi (mv: muɛdiyin)
aansteken 1 [besmetten] ɛada/ly-ɛadi **III**
2 [licht, kachel, enz.] šɛel/ye-šɛel, šɛɛɛl/
 y-šɛɛɛl **II**
aansteker brika (mv: brikat), briki (mv:
 brikiyat) [Fr: *briquet*]
aanstoot fdiħa (mv: fdiħat, fdayeh), siyy'a
 (mv: siyy'at)
aanstootgevend feđdaħ (mv: feđdaħin),
 su l'-adab
aanstopen [porren] ngež/ye-ngež
aanstrepen wdɛɣ/ye-wdɛɣ xeṭṭ
aantal ɛadda, ɛadad (mv: aɛdad): *een aantal
 mensen* ɛadad de-n-nas
aantekening mulaħada (mv: mulaħadat),
 teɣliq (mv: taɣaliq)
aantonen beyyen/ly-beyyen **II**, tebbet/
 y-tebbet **II**
aantrekkelijk žeddab (mv: žeddabin)
aantrekken 1 [niet afstoten] žleb/ye-žleb,
 žbed/ye-žbed **2** [strakker maken] đeyyeq/
 y-đeyyeq **II 3** [van kleding] lbes/ye-lbes
4 [van schoenen] sebbet/ly-sebbet **II**
aantrekking želb
aanvaarden qbel/ly-qbel
aanvaarding riða
aanval hežma (mv: hežmat), hžum (mv:
 hžumat), ħemla (mv: ħemlat, ħamalāt)
aanvallen hžem/ye-hžem ɛla
aanvang bdo, ibtida
aanvangen bda/ye-bda (1e pers ev vt =
bdi)
aanvankelijk fe-l-luwwel
aanvaring 1 [botsing tussen schepen]
 taşadam ben sfun, laksidan [Fr: *l'accident*]
 ben sfun **2** [meningsverschil] xilaf (mv:
 xilafat)
aanvoer [aanlevering] tezwid
aanvoerder 1 ra'is (mv: ru'asa), rayeş (mv:
 royyaş) **2** [mil] qayd (mv: qayyad, quyad)

aanvraag ʔalab (mv: ʔalabat)
aanwezig [bestaand, beschikbaar] haðer (mv: haðrin), mužud (mv: mužudin): *aanwezig zijn haðer/ye-haðer*
aanwezigheid haður, huður, wužud
aanwijzen 1 [iemand aanstellen] eeyyen/y-eeyyen **II 2** [wijzen naar] neğeet/y-neğeet li **II**: *met de vinger aanwijzen neğeet/y-neğeet be-ş-beğ II*
aanwijzend: *aanwijzend voornaamwoord* ism l-'išara
aanwijzing nağt (mv: neğat, neğat), əalama (mv: əalamat), əlama (mv: əalayim), [instructie] iršad (mv: iršadat)
aanzetten: *een apparaat aanzetten* şeel/ye-šeel; *tot daden aanzetten* heřred/y-heřred əla **II**
aanzien menzla (mv: menzlat, mnazel), řutba (mv: řutbat), sumça (mv: sumçat): *ten aanzien van* fi-ma yxuş, fi-ma yetğelleq
aanzienlijk mehsus (mv: mehsusin), kbir, əđim: *aanzienlijk maken* eđdem/y-eđdem **II**; *aanzienlijk worden* eđem/ye-eđem
aap qerd (mv: qrud, qruda)
aard 1 [karakter] ʔabiğa (mv: ʔaba'ige) **2** nuğ (mv: anwağ) [soort]
aardappel bʔata (coll + v ev)
aardappelpuree bʔata meřhuna
aardbei friz (coll) [Fr: fraise], tut l-'arđ, tut řumi
aardbeving zelzal (mv: zalazil), zelzla (mv: zelzlat)
aardbol kuřa arđiya
aarde 1 [grond, bodem] leřđ (v): *hij viel op de grond* ʔah fe-l-leřđ **2** [stof] řrab **3** [wereld] əalam (mv: əawalim), dunya (mv: dunyat)
4 [de planeet aarde] l-leřđ, l-'arđ
aardewerk fexxar
aardgas gaz ʔabiği
aardig lʔif (mv: lʔaf), đrif (mv: đraf), đreyyef (mv: đreyyfin)
aardolie bitrul, nařt
aardrijkskunde l-žuğrafiya
aardverschuiving riba, zelzal, zelzla
aartsbisschop muřan [MSA]
aarzelen tredded/ye-tredded **I-II**
aarzeling taređđud: *zij antwoordde zonder aarzeling* řawbet bla taređđud
aas teğm
abattoir [slachthuis] bařwar (mv: bařwarat) [Fr: abattoir], medbeğ (mv: mdabeh)
Abbas [naam, oom van de profeet Mohammed] əabbas
abc abžadiya
abces demmala (mv: demmalat, dmamel)
abdij dayr (mv: adyar) [MSA]
abnormaal ma-ši əadi
abonnee muřtarek (mv: muřtarkin)
abonnement iřtirak, muřaraka
abonnementskaart biřařat iřtirak

abonneren op, zich řtarek/ye-řtarek fi **VIII**
abortus tesqit l-zanin, əamaliyat l-'iħžad: *een abortus veroorzaken* teřreħ/y-teřreħ **II**
abrikoos meřmař (coll), meřmařa (v)
abselen l-hubuř men raş ž-žbel b-wasiřet ħbel
absint řiba
absoluut muřlaq (mv: muřlaqin)
abstract meğnawi (mv: meğnawiyin), mužarrad (mv: mužarradin) [MSA]
absurd ma-ři meğqul, mleg (mv: mlegin)
abus geřta (mv: geřtat, geřati), lafut [Fr: la faute]
academie akadimiya
accent lehža (mv: lehžat)
acceptatie qubul
accepteren qbel/ye-qbel, řda/ye-řda bi (1e pers ev vt = řđet): *dat moet je niet accepteren!* ma-xeřsek-ř teqbel!; *hij accepteert het lot* ka yerđa b-le-qda
accessoires aksiswarat, qeřš (ev)
accijns dariba ge l-i-istihlak
accommodatie marafiq l-'iqama
accountant heřsab qanuni, řsaybi (mv: řsaybiya)
accu bařri (mv: bařriyat)
accubak le-bwařa dyal l-bařri [Fr: boîte de batterie]
achillespees kağb axil, nuçtat duğf [lett: punt van zwakte], əařqob/əařqub (mv: əraqeb)
acht tmenya, tmen (verkorte vorm): *acht jaar* tmen snin
achteloos bi-dun bal, gaflin (mv: gaflin)
achten 1 [hoogschatten] qeđđer/y-qeđđer **II 2** [respecteren] ħtareme/ye-ħtareme **VIII**
achtenswaardige řrif (m, mv: řorfa), řrif (v, mv: řrifat)
¹ **achter** (bw): *hij is vijf maanden achter met de huur* huwa m'exxer b-xems řhur fe-le-kra
² **achter** (vz) wara, mur(a): *achter jullie* muřa-kum
achteraan fe-l-lur
achterbuurt heyy xayeb, derb l-fuqara
achterdochtig lli fi-h ř-sekk, meřkuk
achtergrond: *op de achtergrond* fe-t-tali
achterhoofd qfa (m)
achterin fe-l-lur
achterkant dher (mv: dħur, dħura), lur
achterkleindochter bent ħřida, bent ħřid: *mijn achterkleindochter* bent ħřidat-i [lett: dochter van mijn kleindochter], bent ħřid-i [lett: dochter van mijn kleinzoon], bent bent bent-i [lett: dochter van dochter van mijn dochter], bent bent weld-i [lett: dochter van zoon van mijn zoon]
achterkleinzoon nbit (mv: nbayet), weld ħřida, weld ħřid: *mijn achterkleinzoon* weld ħřidat-i [lett: zoon van mijn kleindochter], weld ħřid-i [lett: zoon van mijn kleinzoon],

weld weld bent-i [lett: zoon van zoon van mijn dochter], weld bent bent-i [lett: zoon van dochter van mijn dochter], weld weld weld-i [lett: zoon van zoon van mijn zoon], weld bent weld-i [lett: zoon van dochter van mijn zoon]

achterlaten xella/y-xelli II, seyyeb/y-seyyeb II, tleq/ye-tleq

achterlicht duww luranı (mv: dıww luranıyın)

achterlijk balid (mv: balidin), hmaq (mv: hımeq), met'exxer (mv: met'exxrin)

achternaam ism l-εa'ila, ism εa'ili

achtertuin εeřša

achteruit le-l-lur

achteruitrijden darly-dir marřeryer [Fr: *marche arrière*], saqly-suq le-l-lur

achtervolgen [najagen] třed/ye-třed

achterwerk qaε (mv: qıεan), dubur

achting iętibar (mv: iętibarāt), iętiram (mv: iętiramāt)

achtste tamen (m), tamna (v): *het achtste boek* le-ktab t-tamen

achtien tmenťař, tmenťařer (+ nw): *achtien jongens* tmenťařer weld

achttiende: *de achttiende jongen* l-weld tmenťař-l-weld t-tmenťař

acne hebb ř-řbab (coll)

acquisitie ředb zaba'in, iktisab

acteren mettely-mettel II

acteur mumettıl (mv: mumettılın)

actie [beweging] řaraka (mv: řarakat): *politie actie* řezwa (mv: řezwat)

actief řegęal, nařet

activiteit nařat (mv: anřıta)

actrice mumettıla (mv: mumettılāt)

actueel had s-saęa, řari (mv: řariyın/řariyın), řali (mv: řaliyın/řaliyın): *het actuele adres* ladrısa l-řalya, l-ęunwan l-hali

acuut 1 [dringend] mustaęzel (mv: mustaęzelin) **2** [bij ziekte: plotseling opkomend] řadd [MSA] **3** [onmiddellijk] daba

adamsappel belhuřa (mv: belhuřāt), gerřuta (mv: gerřutat), ęuqda

adder leřa, bu-flus

adel nabala, řaraf

adelaar ęqab (mv: ęuqban), nser

adellijk nabil, řarif (mv: ařraf)

adem nefs (v, mv: nfus)

ademen tneffes/ye-tneffes I-II: *als je niet meer kunt ademen* melli ka teqteę fi-k n-nefs

[lett: als de adem in jou afsnijdt]

ademhalen tneffes/ye-tneffes I-II

ademhaling tetleę n-nefs, taneffus

adequaat munasib (mv: munasibin)

ader ęerq (mv: ęruq)

aderlater heřżam (mv: heřżama)

aderlating hřama

ADHD quşur l-intıbah wa farę l-řaraka

[MSA, lett: kort van aandacht en hyper van beweging]

administratie idara/ıdara (mv: idarařat/idarařāt)

administratief idari (mv: idariyın)

admiraal amir le-bęer (mv: umařa le-bęer)

adopter tbanna/ye-tbanna I-II

adoptie tabanni, řrabi

adres ladrısa (mv: ladrısat) [Fr: *l'adresse*], ęunwan (mv: ęanawın)

adresseren bęet/ye-bęet, rsel/ye-rsel

adreswijziging teęyır ladrısa, teęyır l-ęunwan

ADSL xařt iřtirak raqmi ğir mutamatıl [MSA, lett: lijn digitale abonnee niet symmetrisch]

advertentie ięlan (mv: ięlanāt), iřřar (mv: iřřarāt)

adverteren darly-dir l-iřřar

advies nřıřa (mv: nařa'ih, nařayeh), wařıya (mv: wařıyat, wařaya): *juridisch advies* [islamitisch] fetwa (mv: ftawi); *advies geven*

qeddem/ye-qeddem nřıřa II

adviseren nřeh/ye-nřeh, weřřa/ye-weřřı II

adviseur murřid (mv: murřidin), mustařar

(mv: mustařarin): *juridisch adviseur* murřid qanuni

advocaat muřami (mv: muřamiyın)

af: *op de seconde af* be-t-tanya tamaman; *zij is van hem af* ttferqet męa-h, txełset mennu;

af en toe saęa-saęa, meřra-meřra

afbaken ředded/ye-ředded II

afbeelding řura (mv: řurat, řuwar), teřwıra (mv: řawer)

afbetalen kemmely-kemmel be-le-xlař

afbetaling le-xlař b-le-kridi [Fr: *crédit*]: *op afbetaling kopen* řra/ye-řri b-le-kridi

afblijven tzenneb/ye-tzenneb I-II: *blijf er met je handen af!* heyyed iddi-k!

afbraak tehdım

afbreken (onov ww) therres/ye-therres I-II: *de tak brak van de boom* af therres l-ferę

men ř-řeřra

afbreken (ov ww) hdemly-hdem

afdalen hbet/ye-hbet, řafly-řuf, nzel/

ye-nzel

afdeling hbuř, nuzul

afdenken txełęes/ye-txełęes men I-II

afdeling da'ira (mv: dawa'ir), qism (mv: aqřam, qřam)

afdingen sawemly-sawem III

afdrogen neřřefly-neřřef II

afdruk nusxa (mv: nusax)

afdwalen delly-đel! ęla

afdwingen řredę/ye-řred, řettem/ye-řettem II

affaire 1 [geheime liefdesrelatie] ęalaqa ğaramıya **2** [zaak] qađya (mv: qađaya)

affiche lafıř (mv: lafıřāt) [Fr: *l'affiche*]

afgeladen [zeer vol] ęamer bezzaf

afgelegen bęid (mv: bęad)

afgelopen fayet (mv: faytın): *de afgelopen week* s-simana l-fayta, s-simana lli dazet,

s-simana lli fatet; *de film is afgelopen* ntaha l-film, sala l-film

afgelopen! baraka!, şafi!

afgerond tamm (mv: tawamm), kamel (mv: kamlin)

afgevaardigde naye (mv: nuwwab): *het*

Huis van Afgevaardigden mežlis n-nuwwab

afgezant mersul (mv: mersulin)

afgezien van b-žanib had š-ši

afglijden: *laten afglijden* slet/ye-slet

afgod 1 [idool] meğbud 2 [valse godheid]

naşb (mv: anşab) 3 şanam (mv: l-aşnam)

[christelijk]

afgrijselijk raheb (mv: řahbin)

afgrijzen řuhb/řohb

afgrond ħafa (mv: ħafat), hawiya

afgunst ħasad, ħsed, ħara/ħira

afgunstig meħsad (mv: meħsadin),

meğyar men

afhalen žleb/ye-žleb

afhandelen řerřef/řerřef II

afhangen van tweqqef/ye-tweqqef ħa

t-II, tġelleq/ye-tġelleq be t-II

afhankelijk metġelleq (mv: metġellqin)

be, ġettal (mv: ġettlin) ħa

afhellend mayel li-l'-asfal, mayel le-t-teħt, munħader

afkeer kurħaniya: *een afkeer krijgen van* mell/ye-mell

afkerig kareh (mv: karhin)

afkeuren ġeyyeb/ye-ġeyyeb ħa II

afknippen qeşş/ye-qeşş, qeţteğ/ye-qeţteğ II

afkoelen [koud maken] berred/ye-berred

II

afkomst [oorsprong] aše! (mv: uşul)

afkomstig žay (m) [komend van], žayya

(v), žayyin (mv): *hij is afkomstig uit Marokko*

aş-lu men l-Meğrib

afkondigen ħlen/ye-ħlen ħa

afkopen [d.m.v. losgeld] fda/ye-fdi

afkorting xtisar (mv: xtisarāt), remz (mv:

řumuz)

afleiden stexleş/ye-stexleş X, stentež/

ye-stentež X

afleiding istixlaş, istintaž

afleren txelleş/ye-txelleş ħen t-II

afleveren ferreq/ye-ferreq ħa II, wezzeğ/

ye-wezzeğ ħa II

aflevering ħelqa (mv: ħelqat)

aflikken ħaş/ye-ħaş

afloop 1 [einde] nihaya (mv: nihayat), tali

(mv: taliyin/talyin) 2 [uitkomst] natiza (mv:

nata'iž)

aflopen [eindigen] ntaha/ye-ntahi II

aflossen 1 [afbetalen] kemmel/ye-kemmel

b-le-xlaş 2 [iemand] beddel/ye-beddel mġa II

afluisteren tsemmeğ/ye-tsemmeğ t-II,

tşennet/ye-tşennet ħa t-II

afmaken [voltoeien] kemmel/ye-kemmel

II, sala/ye-sali III: *afgemaakt worden*

tkemmel/ye-tkemmel t-II

afmattend mġeddeb (mv: mġeddbin)

afmeten ħber/ye-ħber

afmeting qiyas

afnemen 1 [verminderen] nqeş/ye-nqeş, xeffef/ye-xeffef II 2 [wegnemen] zuwwel/ye-zuwwel II

afpakken ħeyyed/ye-ħeyyed li II: *hij pakte*

hem de bal af ħeyyed l-u l-kura

afpersing ibtizaz

afraden nşeħ/ye-nşeħ baş ma-ydir-š ši

ħaža, nha/ye-nhi (ħġa)

aframmelen ġeşş/ye-ġeşşi II

afrastring šebbak (mv: šbabeq), ġiše [Fr: *guichet*]

afrekenen xe!leş/ye-xe!leş le-ħsab II

afremmen xeffef/ye-xeffef s-surġa II

Afrika lřriqiya

Afrikaan lřriqi (mv: lřriqiyin)

Afrikaans lřriqi (mv: lřriqiyin)

afrit [afslag] xuruž, mexrež (mv: mxarež)

afschaffen lġa/ye-lġi, ħdef/ye-ħdef

afscheid wdaġ: *van iemand afscheid nemen*

wuddeğ/ye-wuddeğ II; *van elkaar afscheid ne-*

nemen twadeğ/ye-twadeğ mġa t-II

afscheuren qeţteğ/ye-qeţteğ II: *hij scheurt*

het kaartje af ka yqetteğ l-werqa

afschrijf nesxa/nusxa (mv: nusax, nsaxi)

afschuw: *woord dat afschuw uitdrukt* ix x [B: *ixan*]

afschuwelijk fežġan (mv: fežġanin),

munker, qbih (mv: qbah)

afslaan dar/ye-dur ħa (1e pers ev vt = *duřt*):

sla rechts af! dur ġel limen!

afslag [afrit] xuruž, mexrež (mv: mxarež)

afsluiten 1 [op slot draaien] qfel/ye-qfel,

sedd/ye-sedd, suret/ye-suret, ġleq/ye-ġleq

2 *hermetisch afsluiten* qeffel/ye-qeffel II

afsnijden qeţteğ/ye-qeţteğ II

afspreek muğid/mewğid (mv: mawağid),

miğad (mv: miğadat, mwağed)

afstamming weld (mv: wlad): *hij is een*

afstamming van de stam van Ibrahim [Berber-

stam Zuid-Marokko] huwa men wlad ait

Brahim

afstamming aše! (mv: uşul), nasb (mv:

ansab)

afstand buğd, masafa (mv: masafat), msira

afstandsbediening tilikummand [Fr: *té-*

lécmande], bwaťa iliktruniya şğıra lli ka

yeşġel ħen l-buğd ši makina (telfaza, rađyu

... ila ġiri dalik) [Fr: *bořte*]

afstappen nzel/ye-nzel

afstemmen sawa/ye-sawi III

afstoffen mseħ/ye-mseħ l-ğubrā

afstotelijk qbih bezzař

afstuderen txerrež/ye-txerrež t-II

aftekenen 1 [afbakenen door een om-

trek] dar/ye-dir xeţt 2 [ondertekenen] mđa/

ye-mđi, weqqeğ/ye-weqqeğ II

aftekenen [zweertjes in de mond] le-ħub

fe-l-fumm

aftershave afteršeyf [Eng: *aftershave*],
aprè-rasaž [Fr: *après-rasage*]
aftersun krim aprè-soleil [Fr: *crème après-soleil*]

aftrap q̄rab l-intilaqa

afrekken [verminderen] nqes/ye-nqes

afrekkink [vermindering] neqšan

afvaardiging beḡta (mv: beḡtat), wefd (mv: wufud)

afval [vuilnis] zbel (coll)

afvallen nqes/ye-nqes fe-l-mizan, darly-dir réžim [Fr: *régime*]

afvaren: *de boot vaart om drie uur af*

l-merkeb yqelleḡ fe-t-tlata

afvegen mseh/ye-mseh, ziyeyfy-ziyeyf II

afvoer mežra (mv: mžari)

afvragen, zich tsa'el/ye-tsa'el I-III, xemmemy-xemmemy II

afwachten tsenna/ye-tsenna I-II

afwachting: *in afwachting van f-intidaq*

afwas [vaat] ḡsil le-mwaḡen (mv), mwaḡen (mv)

afwasmachine makina dyal ḡsil

le-mwaḡen

afwassen [vaatwassen] ḡsel/ye-ḡsel

le-mwaḡen

afwegen ḡber/ye-ḡber

afwenden leffety-leffety II

afwezig ḡayeb (mv: ḡaybin), ma-ḡader-š (mv: ma-ḡadriṅ-š): *afwezig zijn ḡab/y-ḡib* (1e pers ev vt = *ḡibt*)

afwezigheid ḡiba

afwijken xtalef/ye-xtalef VIII

afwijking ḡib, xalal

afwijken nfa/ye-nfi, rfed/ye-rfed

afwijzing rfeḡ

afwisselen naweb/ye-naweb III: *elkaar afwisselen* tnaweb/ye-tnaweb I-III

afwisselend metnewweḡ (mv: metnewweḡin)

afwisseling tanawwuḡ, teḡyir

afwissen žeffef/y-žeffef II

afzeggen lḡa/ye-lḡi

afzetten 1 [bedriegen] ḡešš/y-ḡešš

2 [droppen] nezzel/ye-nezzel II

afzetter ḡeššaš (mv: ḡeššaša), neššab (mv: neššaba)

afzetting [afsluiting] ḡažiz (mv: ḡwažez)

afzondering ḡuzla

afzonderlijk munfašel (mv: munfašlin)

agenda mudekkira (mv: mudekkirat), lažanda

agent 1 [politieagent] bulisi (mv: bwales) [Fr: *policier*], šurṭi (mv: šurṭiyin) **2** [vertegenwoordiger] wakil (mv: wukala, wkayel)

agentschap wakala/wikala (mv: wakatat/wikalat)

agrarisch filahi (mv: filahiyyin): *agrarische grond* arḡ filahiya

agressief ḡnif (mv: ḡnifin)

Aïcha ḡayša: *Aïcha Qandicha* ḡayša Qandiša

[legende; demonische vrouwenpersoon die uit water tevoorschijn komt en mannen lokt om te verdrinken]

aids s-sida [Fr]

airbag kis hwa, wisada hawa'iya li-l-ḡimaya f-ḡhalat l-ištiḡam

airconditioned mberred b-le-klima

airconditioning klima, laklim [Fr: *climatiseur*]

ajuin [soort ui] nuḡ men l-bešla

akelig qbiḡ (mv: qbah)

akker feddan (mv: fdaden)

akkerbouw filaha

akkerland [groot stuk land voor graanbouw] feddan (mv: fdaden)

akkoord ittifaqiya (mv: ittifaqiyat), ttifaq,

mwaḡqa (mv: mwaḡqat): *akkoord met mettafaq* (mv: metaffqin) mḡa; *akkoord gaan met wafeq/y-wafeq* ḡla III; *ik ga akkoord ana mwaḡeq* (m)

akkoord! daz! (m), dazet! (v) [lett: gepasseerd]

akte ḡeqd (mv: ḡqud), watiqa (mv: wata'iq, watayeq), [geboortekte] šahadat l-izdiyad,

[huwelijksakte] ḡeqd z-zawaž, šahadat z-zawaž: *akte van erfenisinventaris* zmam

t-trika; *akte van volledige overdracht van gemeenschappelijke erfdele* rešm l-muxaraža;

notariële akte rešm (mv: ršum, ršuma)

aktetas ḡhaqiba dyal l-'awraq, miḡfaḡa (mv: miḡfaḡat)

al [reeds] beḡda, men qbel: *hoe lang ben je al hier?* šḡal hadi u nta hna?

alarm zuwwaga (mv: zuwwagat)

alarmeren šewweš/y-šewweš II

alarmklok magana de-s-sersar, magana d-le-xtibaḡ

alarmnummer nemrat intibah, nemrat indar, reqm l-mustaḡžalat

album album

alcohol alkul, kuḡul, sbiritu dyal-d-dwa

[antiseptisch voor medische doeleinden], šrab, xemr

alcoholisch kuhuli, xemri

alcoholist skayri (mv: skayriya), xemmar (mv: xemmara)

aldoor b-istimḡar

aldus hakka, hakda

alert fayeq (mv: fayqin)

Alexandrië [stad in Egypte] Skendriya

alfabet ḡuruf le-hža, l-abžadiya, l-ḡuruf l-hiža'iya

algebra l-žibra

Algeciras [stad in Zuid-Spanje] l-Xuzirat

algemeen ḡamm (mv: ḡammin), ḡumumi (mv: ḡumumiyin): *in het algemeen*

be-l-ḡumum, b-šifa ḡamma

algemeenheid ḡumum

Algerije l-žaza'ir

Algerijn žaza'iri (mv: žaza'iriyin)

Algerijns žaza'iri (mv: žaza'iriyin)